

Dosarul nr. 3ra-734/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, G. Dașchevici, V. Clima)

Î N C H E I E R E

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Manastîrschi Grigore împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea, stabilirea și achitarea pensiei,

împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 17 iunie 2019, Manastîrschi Grigore, reprezentat de avocatul Bordian Stanislav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, recalcularea, stabilirea și achitarea pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 132 ef din 27 martie 2019, în legătură cu acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie și în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, au fost încetate raporturile de serviciu ale funcționarului public cu statut special Manastîrschi Grigore.

În contextul dat a menționat că pe numele lui Manastîrschi Grigore a fost eliberat certificatul nr. 34/15-115 din 29 martie 2019, prin care se atestă că potrivit informațiilor gestionate de către Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Manastîrschi Grigore pentru stabilirea pensiei, în conformitate cu art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor, la data de 28 martie 2019, a constituit 26 ani 07 luni 25 zile.

A relatat că conform certificatului respectiv, i-a fost eliberat carnetul de muncă de model vechi, carnetul de muncă de model nou și livretul militar pentru a fi prezentate la Casa Națională de Asigurări Sociale.

A explicat că la data de 4 aprilie 2019, a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Centru mun. Chișinău cerere privind stabilirea pensiei, însă, prin decizia nr. 91/2019/28523 din 17 aprilie 2019, a fost refuzată stabilirea pensiei pentru vechime în muncă deoarece nu sunt întrunite condițiile Legii nr. 1544/1993 și condițiile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1998.

Este de părere că decizia nr. 91/2019/28523 din 17 aprilie 2019, este ilegală și urmează a fi anulată de instanța de judecată, or, potrivit informațiilor gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea în muncă a lui Manastîrschi Grigore pentru stabilirea pensiei, este de 26 ani 07 luni 25 zile.

A precizat că la momentul depunerii cererii de stabilire a pensiei, acesta deținea vechimea în muncă necesară pentru stabilirea pensiei, indicată la art. 13 lit. a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 3, 17, 20, 44 alin. (1), 196, 204, 206, 209 alin. (1) lit. a), 211, 212 din Codul administrativ și Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri nr. 1544 din 23 iunie 1993.

A solicitat anularea deciziei de refuz în stabilirea pensiei nr. 91/2019/28523 din 17 aprilie 2019 emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a stabili pensia pentru vechime în muncă lui Manastîrschi Grigore din data de 28 martie 2019 conform certificatului din 29 martie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea pensiei lui Manastîrschi Grigore din data de 28 martie 2019, în mărime de 3 % din suma respectivă a soldei, pentru fiecare an complet de vechime în serviciu calculat cu avans peste vechimea în muncă stabilită și anume pentru 06 ani 00 luni 00 zile, în total 52 %.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial acțiunea. A fost anulată decizia nr. 91/2019/28523 din 17 aprilie 2019, emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a stabili pensia pentru vechime în muncă lui Manastîrschi Grigore, conform certificatului nr. 34/15-115 din 29 martie 2019. În rest, pretențiile reclamantului au fost respinse ca neîntemeiate.

La 2 decembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 20 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe de admitere parțială a acțiunii, or, activitatea în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de detenție provizorie se circumscriu prevederilor art. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece sarcinile de bază prioritare ale funcției rezidă în predarea și primirea persoanelor escortate; asigurarea respectării regulilor și regimului de către persoanele escortate; curmarea acțiunilor periculoase sau interzise ale persoanelor reținute și arestate.

Instanța de apel a notat că, din esența normelor de drept rezultă că pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici.

Ca urmare, colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Consecință a celor expuse, instanța de apel a reținut ca justă și întemeiată concluzia primei instanțe.

La 18 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 12 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată deoarece nu s-au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Cu referire la prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare nr. 78 din 21 februarie 1994, a remarcat că la moment nu este o lege care să prevadă dreptul colaboratorilor care au activat sau activează în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie, Batalionul special de escortă și bază, la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în condițiile art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 18 mai 2020 (f. d. 87) este în termen, dat fiind faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la dispoziția nr. 1 din data de 18 martie 2020

a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență au fost întrerupte, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. Respectiv, termenul de declarare a recursului pentru Casa Națională de Asigurări Sociale după întrerupere a început a curge de la data de 16 mai 2020.

Intimatul, Manastîrschi Grigore a recepționat recursul la 14 iulie 2020, fapt ce rezultă din avizul de recepție a scrisorii recomandate (f. d. 96), însă nu și-a valorificat dreptul procedural de depunere a referinței.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în

special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan